

Oorlogen

Wereldwijd in chronologische volgorde

In deze presentatie komt een selectie van de meest essentiële oorlogen aan de orde
Het betreft vooral de grotere zee- en veldslagen in de context van de wereldgeschiedenis

Oorlogen zijn van alle tijden en plaatsen, vaak met heftige veldslagen, veel slachtoffers, gepaard gaande met plunderingen en moorden, met omvangrijke schade en veel maatschappelijke impact

Al deze oorlogen zijn een harde werkelijkheid in onze wereld
Maar ook deze staan in het kader van Gods weg met ons, ook al zijn er vele vragen
Hierbij helpt overigens inzicht vanuit de Bijbelse geschiedenis en geloofsinformatie

Het overzicht van al deze oorlogen maakt ons wel klein en stil
Zoveel leed doet ons verlangen naar meer vrede en zo veel mogelijk verlichting
En uiteindelijk naar de komende verlossing van al dit leed in deze wereld
Deze toekomstmuziek geeft ons hoop, moed, vertrouwen en volharding voor nu

In een aparte presentatie komen de meest essentiële rampen en epidemieën aan de orde

Oorlogen / Massamoorden / Genociden

3000 v. Chr ...	Oorlogen Midden-Oosten
1274 v. Chr.	Slag bij Kadesh
605 v. Chr.	Slag bij Karkemisch
600-265 v. Chr.	Siciliaanse Oorlogen (Grieks-Punisch)
500-449 v. Chr.	Grieks-Perzische Oorlogen
460-404 v. Chr.	Poleponnesische Oorlogen
334-323 v. Chr.	Oorlogen van Alexander de Grote
322-275 v. Chr.	Diadochen Oorlogen
264-146 v. Chr.	Punische Oorlogen
215-148 v. Chr.	Macedonische Oorlogen
192-188 v. Chr.	Romeins-Seleucidische Oorlog
58-51 v. Chr.	Gallische Oorlog
55 v. Chr.	Veldslag Romeinen tegen Tencteren en Usipeti
43 na Chr.	Romeinse Invasie Brittannië
66-73	Joodse Oorlog
166-180	Marcomannen Oorlog
535-554	Gotische Oorlog
600-793	Fries-Frankische Oorlogen
634-1180	Byzantijns-Arabische Oorlogen
680-1355	Byzantijns-Bulgaarse Oorlogen
718-1492	Spaanse Reconquista
772-804	Saksische Oorlogen
1015-1016	Noorse Invasie Engeland
1096-1291	Kruistochten
1206-1227	Mongoolse Veroveringen
1272-1524	Fries-Hollandse Oorlogen
1337-1453	100-jarige Oorlog
1346-1405	Mongoolse Veroveringen Timor Lenk
1413-1422	Grote Friese Oorlog
1438-1441	Wendische Oorlog
1474-1482	Bourgondische Oorlogen
1494-1559	Italiaanse Oorlogen
1519-1721	Spaanse Verovering Mexico
1526-1791	Ottomaans-Habsburgse Oorlogen
1558-1594	Noordse Oorlogen
1562-1598	Hugenoten Oorlogen
1568-1648	80-jarige Oorlog
1585-1604	Spaans-Engelse Oorlog
1601-1661	Nederlands-Portugese Oorlog
1618-1648	30-jarige Oorlog

1622-1890
1640-1701
1676-1918
1683-1699
1688-1697
1689-1763
1701-1713
1718-1720
1722-1828
1740-1748
1775-1783
1792-1802
1803-1815
1808-1833
1815-1835
1821-1832
1825-1830
1847-1901
1848
1850-1864
1861-1965
1865-1870
1868-1878
1873-1914
1880-1902
1885-1908
1989-1913
1894-1895
1899-1913

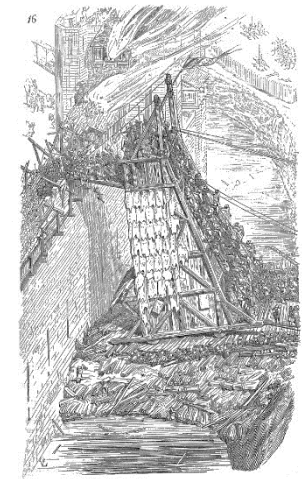
Overzicht Oorlogen

Amerikaans-Indiaanse Oorlogen
Beveroorlogen (Iroquois-Frankrijk)
Russisch-Turkse Oorlogen
Grote Turkse Oorlog
9-jarige Oorlog
Franse en Indiaanse Oorlogen
Spaanse Successie Oorlog
Oorlog Viervoudig Verbond
Russisch-Perzische Oorlogen
Oostenrijkse Successie Oorlog
Amerikaanse Onafhankelijkheidsoorlog
Franse Revolutie Oorlogen
Napoleontische Oorlogen
Spaans-Amerikaanse Onafhankelijkheids Oorlogen
<i>Genocide Zoeloes</i>
Griekse Onafhankelijkheidsoorlog
Java-Oorlog
Kasten Oorlog Maya's Yucatán
Tijd van Revoluties
Taiping Opstand China
Amerikaanse Burgeroorlog
Oorlog van de Drievoudige Alliantie
Spaans-Cubaanse Oorlogen
Atjeh Oorlog
Boeren Oorlogen Zuid-Afrika
<i>Kolonisatie van Congo Vrijstaat</i>
<i>Eenmaking Ethiopië</i>
Chinees-Japanse Oorlogen om Korea
Filipijs-Amerikaanse Oorlog

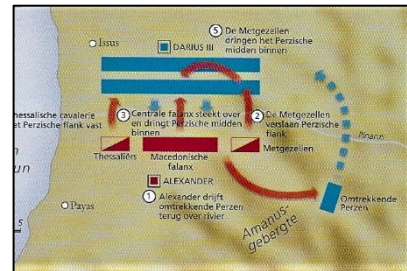
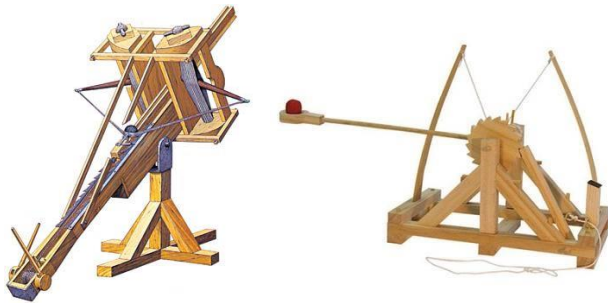
1914-1918	Eerste Wereldoorlog
1915-1922	<i>Armeense Genocide</i>
1919	<i>Genocide Kozakken in Rusland</i>
1919-1923	Turkse Onafhankelijkheids Oorlog
1919-1921	Ierse Onafhankelijkheids Oorlog
1927-1949	Chinees Burgeroorlog
1939-1945	<i>Genocide van Polen</i>
1939-1945	Tweede Wereldoorlog
1941-1945	<i>Holocaust (Jodenvervolgving)</i>
1941-1945	<i>Zuiveringen Oost-Europa</i>
1945	Atoombom Hiroshima en Nagasaki
1945-1949	Indonesische Onafhankelijkheids Oorlog
1950-1953	Koreaanse Oorlog
1955-1975	Vietnam Oorlog
1965-1966	<i>Massamoord Indonesië</i>
1966-1976	<i>Culturele Revolutie China</i>
1967-1970	<i>Capitulatie Biafra</i>
1971-1972	<i>Genocide Bangladesh</i>
1975-1979	<i>Genocide Cambodja</i>
1979	<i>Chinees-Vietnamese Oorlog</i>
1980-1988	<i>Irak-Iran Oorlog (Golfoorlog)</i>
1990-1991	<i>Golfoorlog</i>
1991-2001	<i>Joegoslavische Oorlogen</i>
1994-1995	<i>Genocide Tutsi's Rwanda</i>
1995	<i>Genocide Srebrenica</i>
2011-heden	Syrische Burgeroorlog
2015-heden	Turks-Koerdisch Conflict

Vooralsnog in deze presentatie de eerste acht oorlogen

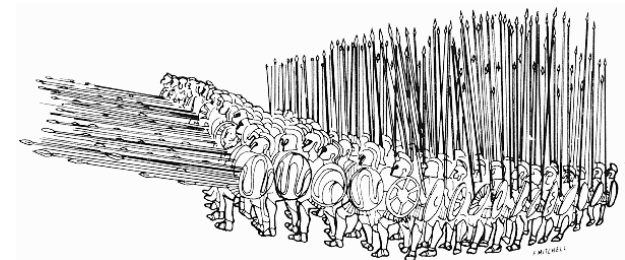

Aanvalstoren ("stedendoder")

Oorlogvoering

Legeropstelling

De **falax** is een gesloten slagorde, bestaande uit zwaarbewapende infanteristen, die bewapend waren met lange lansen en beschermd door metalen helmen en grote schilden en vaak ook door andere pantsering. Zij werden opgesteld in 8 tot 20 rijen achter elkaar. Het was de traditionele slagorde van de Grieken in de klassieke oudheid.

Oorlogen Midden-Oosten

3000-600 v. Chr.

In de Oudheid leefden de volken in Mesopotamië (Midden-Oosten) voortdurend in oorlog met elkaar

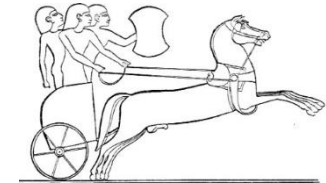
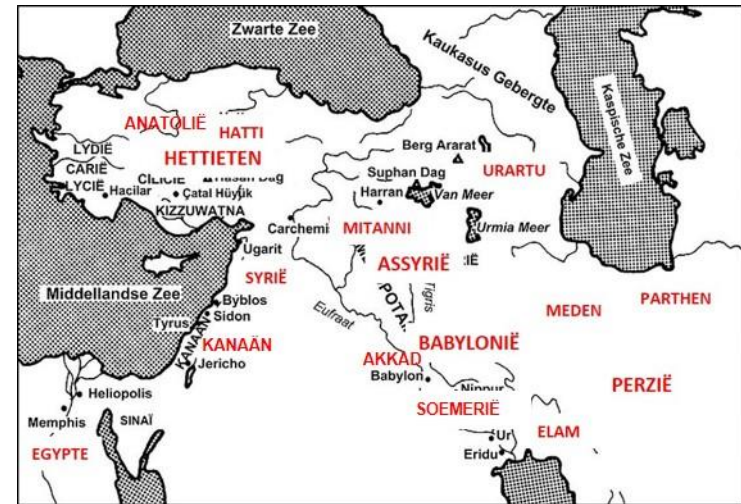
Strijd in Soemerië - Elam - Akkad - Egypte -
- Assyrië - Babylonië - Anatolië - Perzië

❖ 1375 - 1190 v. Chr. strijd tussen Kanaänitische stammen en het volk Israël bij de inname van het beloofde land

❖ 1274 v. Chr. Slag bij Kadesj
Tussen Egypte en de Hettieten (Anatolië)
Egypte (Ramses II): 2.000 strijdwagens en 16.000 krijgers
Hettieten (Muwatalli II): 3.000 strijdwagens en 20.000 krijgers

❖ 605 v. Chr. Slag bij Karkemisj
Tussen Egypte (Necho II) en Babylonië (Nebukadnessar)

❖ Veel oorlogen en deportaties onder meer door Assyrië en Babylonië
Waaronder deportatie Israël (722 v. Chr.) en Juda (586 v. Chr.)

Ramses II van Egypte op zijn strijdwagen in de Slag bij Kadesh in 1274 v. Chr.

Siciliaanse Oorlogen

600-265 v. Chr.

Puniërs waren de inwoners van Carthago
(ter onderscheiding van Phoeniciërs, Feniciërs)

In deze Grieks-Punische Oorlogen streed Carthago tegen de Griekse kolonisten op het eiland Sicilië

Doel: De heerschappij in Sicilië en de westelijke Middellandse Zee

Carthago had een krachtige vloot en streefde naar de heerschappij in het Middellandse Zeegebied

Dit bracht Carthago steeds dichterbij een groter wordend conflict met de Grieken op Sicilië die dit ook nastreefden

Intern op Sicilië was er een vete tussen twee Griekse stamgroepen, de Ioniërs en de Doriërs

De Dorische Grieken werden dominant, waarna de Ionische Grieken hulp vroegen aan Carthago

Carthago kon deze hulpvraag niet negeren en ging met de vloot op weg naar Sicilië

➤ De Eerste Siciliaanse Oorlog (480 v. Chr.)

Door zwaar weer grote verliezen; op land verloor Carthago de Slag bij Himera

➤ De Tweede Siciliaanse Oorlog (410-340 v. Chr.)

Interne strijd op Sicilië leidde opnieuw tot inroepen hulp Carthago

Gedurende 70 jaar strijd, veldslagen, belegeringen, wisselende verliezen

Leger Carthago verzwakte door ziekten; uiteindelijk vrede; geen winnaar/verliezer

➤ De Derde Siciliaanse Oorlog (315-307 v. Chr.)

Syracuse verbrak de vrede; Carthago wint de Slag aan de Himera

Beleg Syracuse; Grieken belegerden intussen Carthago (zonder resultaat)

Partijen sluiten vrede; Rome verovert Sicilië in 265 v. Chr.

De Punische Oorlogen
tussen Rome en Carthago
(264-146 v. Chr.) komen
verderop aan de orde

Grieks-Perzische Oorlogen

500-449 v. Chr.

De Perzen veroverden tussen 600 en 500 v. Chr. de Griekse koloniën in Ionië
In 500 v.Chr. kwamen de koloniën in opstand met steun van onder meer Athene
Koning Darius I van Perzië onderdrukte deze Ionische Opstand, wilde daarna Athene straffen en dan tegelijk Europees Griekenland veroveren
In 492 v.Chr. werd echter de Perzische vloot in een storm vernietigd, waarna ook het Perzische leger naar huis terugkeerde

Twee jaar later kwamen de Perzen terug om de Atheense inmenging te straffen
In 490 v.Chr. versloeg Athene het enorme Perzische leger in de slag bij Marathon

In 480 v. Chr. trok het Perzische leger opnieuw naar Griekenland
Nu onder koning Xerxes I, zoon van Darius I
De Griekse stadstaten werden aangevoerd door Athene en Sparta
In de Slag bij Thermopylae, in een bergpas, werden de Spartanen verslagen
Athene werd door de Perzen geplunderd en verwoest
De Perzen leden een nederlaag In de zeeslag bij Salamis (480 v. Chr.)
Daarna hield koning Xerxes het voor gezien en keerde terug naar Perzië
Overgebleven Perzen voerden nog strijd tot 449 v. Chr.
479 v.Chr. Slag bij Plataeae en de Slag bij Mycale (rond de 100.000 doden)

Westkust Klein-Azië
(huidig Turkije)

Darius I op de troon
Zoon Xerxes I staat er achter

492 v. Chr. - Voorloper Perzische Oorlogen
490 v. Chr. - De Eerste Perzische Oorlog
480 v. Chr. - De Tweede Perzische Oorlog

449 v. Chr.
Einde Perzische Oorlogen
Einde Perzische Invasie

Ruim 100 jaar later zal
Alexander de Grote wraak
nemen voor deze oorlogen

Peleponnesische Oorlogen

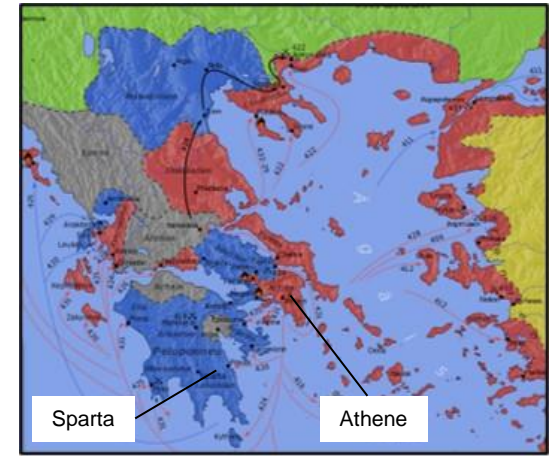
460-404 v. Chr.

- Eerste Peloponnesische Oorlog (460-445 v. Chr.) (15 jaar)
Vetes tussen de stadstaten, conflicten en kleine oorlogen
Over en weer winnende zeeslagen en veldslagen
Eindigend met verdrag, de Dertigjarige Vrede (werd slechts 14 jaar)

Na de overwinning op de Perzen gingen de vetes in Griekenland door
Athene vormde met de Ionische steden een alliantie, een Atheens Rijk
Athene, voorheen schatplichtig aan Sparta, eiste onafhankelijkheid
Uiteindelijk leidde dit tot de uitbraak van de Peloponnesische Oorlogen

Een strijd tussen de stadstaten Athene en Sparta, de twee
grootmachten van het Griekenland van die tijd

- Volgende Peloponnesische Oorlogen (431-404 v. Chr.)
 - Archidamische Oorlog 431-421 v. Chr. (10 jaar)
Sparta vond dat de Atheners het verdrag hadden geschonden
Sparta voerde tien jaar lang verwoestende tochten uit
Atheense vloot plunderde de kusten van de Peloponnesos
 - Vrede van Nicias 421-413 v. Chr. (8 jaar)
Toch vele schermutselingen; Atheense vloot vernietigd
 - Deceleïsche Oorlog 413-405 v. Chr. (8 jaar)
Moeilijke jaren voor Athene, staatsgrepen en verzwakkingen

Griekse stadstaten

- Athene en bondgenoten
- Sparta en bondgenoten
- Neutrale stadstaten

Sparta was een aristocratische
landmacht

Athene een democratische
zeemogendheid

Elk met eigen bondgenoten
Een kleine "(Griekse) wereldoorlog"

In 405 v.Chr. Atheense vloot verslagen
Overgave Athene - Hegemonie Sparta
In 404 v.Chr. Athene bezet door Sparta

Oorlogen van Alexander de Grote

334-323 v. Chr.

Philippus II van Macedonië versloeg rond 350 v. Chr. de Grieken
Hij verwierf hiermee de hegemonie over Griekenland

Uitbreiding Macedonië onder Philippus II
356 v. Chr. Slag bij de Krokusvelden
352 v. Chr. Slag bij Thermopylae
338 v. Chr. Slag bij Chaeronea
Alexander had een grote rol hierbij

Opvolger zoon Alexander wil wraak op Perzië
zie sheet 7
Grieks-Perzische Oorlogen

De veldtocht van Alexander de Grote naar Perzië (sheet 10)

De belangrijkste veldslagen:

- 333 v. Chr. Slag bij Granicus
- 333 v. Chr. Slag bij Issus
- 332 v. Chr. Belegering Tyrus
- 331 v. Chr. Slag bij Gaugamela
- 326 v. Chr. Slag bij Hydaspes

Zie
sheet
10 en 11

Hierna weigeren de soldaten verder te gaan
Terugtocht naar Babylon waar Alexander sterft

Zo veroverde
Alexander
zijn rijk

Vader breidt rijk uit en sterft (336 v.Chr.)
Philippos II wordt in 359 v.Chr. koning van Macedonië en breidt het grondgebied meteen fors uit. Met diplomatie en geweld krijgt hij de meeste Griekse stadstaten en Thracië in het noordoosten in handen. Als hij in 336 v.Chr. vermoord wordt, treedt zijn zoon Alexander aan.

RIJK PHILIPPUS

Alexander erfde een sterk Macedonisch leger van zijn vader.

Verovering van Perzië (334 v.Chr.)
Als hij eenmaal stevig op de troon zit, valt Alexander het machtige Perzische rijk aan. Zijn leger is vaak in de minderheid, maar hij zegeviert en verdrijft de Perzische koning Darius III.

RIJK ALEXANDER

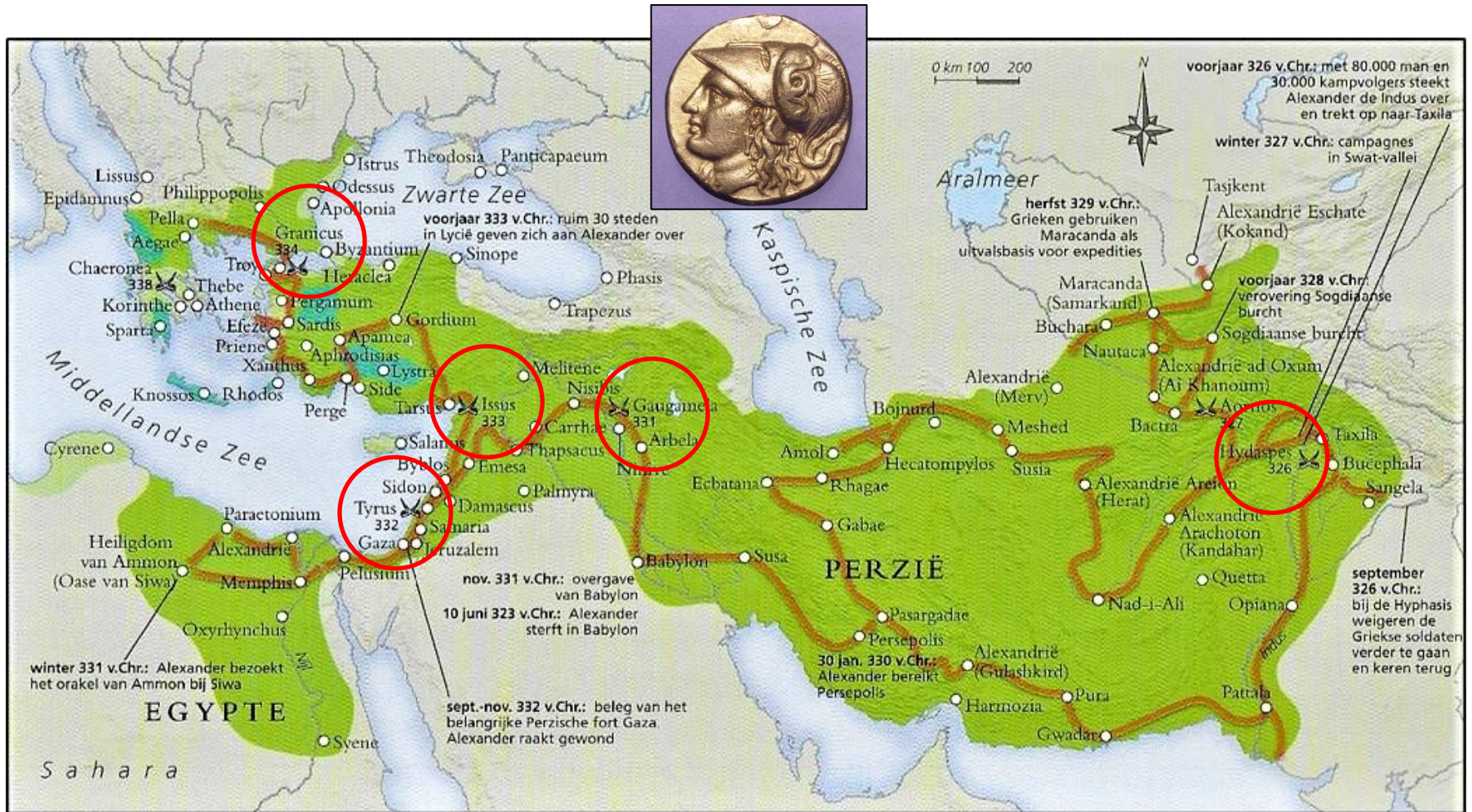
Na de overwinning op Perzië strekte het rijk zich uit tot in Afrika.

Invasie van India (326 v.Chr.)
Zijn veroveringsdrang is nog niet bevredigd, en Alexander gaat door naar India in het oosten. Na een reeks zwaarbevochten overwinningen komen de soldaten echter in opstand. Na 10 jaar oorlog in verre oorden willen ze naar huis, en ze weigeren door te gaan op onbekend terrein. De koning weet India daardoor niet te veroveren.

RIJK ALEXANDER

Bij zijn dood had Alexander bijna de hele bekende wereld veroverd.

Veldtocht van Alexander de Grote naar Perzië tot in India

334 v. Chr. Slag bij Granicus 333 v. Chr. Slag bij Issus 332 v. Chr. Belegering Tyrus 331 v. Chr. Slag bij Gaugamela 326 v. Chr. Slag bij Hydaspes

Alexander de Grote Macedonië

Het voetvolk – de zogeheten falanx – vormde de kern van het Macedonische leger en stond in het midden. Vijanden keken tegen een muur van 4,5 meter lange lansen aan, waar ze doorheen moesten om de Macedonische soldaten te lijf te kunnen. Geen leger is in staat geweest deze lopende vesting te verslaan.

Het leger van Alexander
Kern is de falanx, het
zwaarbewapende voetvolk
De ruitery viel in wigformatie
de vijand in de flanken aan

De ruitery gaf het leger slagkracht. De ruiters vielen aan in een spitse, zeer doeltreffende wigformatie.

Belangrijkste veldslagen van Alexander de Grote

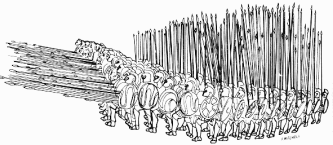
331 v. Chr. Slag bij Gaugamela
 Macedoniërs: 47.000
 Perzen: 200.000
 Totaal 40.000 doden

326 v. Chr. Slag bij Hydaspes
 Macedoniërs: 11.000
 Perzen: 30.000
 Totaal 23.000 doden

334 v. Chr. Slag bij Granicus
 Macedoniërs: 50.000
 Perzen: 37.000
 Totaal 5.000 doden

333 v. Chr. Slag bij Issus
 Macedoniërs: 35.000
 Perzen: 110.000
 Totaal 50.000 doden

332 v. Chr. Beleg van Tyrus
 Tyrus lag deels op een eiland
 Alexander maakte dam ernaartoe
 7 maanden beleg
 8.000 doden
 30.000 slaven

Op weg door Perzië slachtte Alexander tienduizenden vluchtende Perzen af omdat hij geloofde dat Darius hem anders met deze manschappen opnieuw zou aanvallen

Diadochen Oorlogen

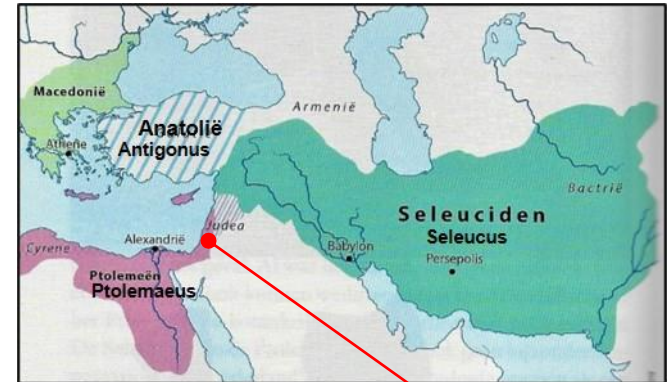
(Diadochen zijn Opvolgers)
322-275 v. Chr.

323 v. Chr. Dood van Alexander de Grote
Rijk verdeeld onder zijn generaals:

- Ptolemaeus: Egypte
- Seleucus: Syrië en Iran
- Antigonos: Anatolië

De Diadochen Oorlogen waren conflicten tussen deze generaals van Alexander de Grote om de heerschappij over zijn enorme rijk, uitgevochten met grote legers

- In de Lamische Oorlog (323-322 v. Chr.) bevochten Athene en geallieerde stadstaten vergeefs de hegemonie van Macedonië
 - De Eerste Diadochen Oorlog (322-320 v. Chr.)
Macedonië betwistte tevergeefs de macht van de generaals
Machtsverdeling werd aangepast
- De Tweede Diadochen Oorlog (319-315 v. Chr.)
Strijd om opvolging in Macedonië met steun van Antigonos
Zware verliezen in onbesliste veldslagen
Wettige troonopvolger (Kassander) werd koning van Macedonië
 - De Derde Diadochen Oorlog (314-311 v. Chr.)
Strijd Seleuciden en Ptolemaeën tegen Antigonos die zich te veel macht toe-eigende
Antigonos verloor in de Slag bij Gaza in 312 v. Chr.; alleen Palestina raakte hij kwijt
In de Babylonische Oorlog (311-309 v. Chr.) verloor Antigonos Babylonië aan Seleucus

312 v. Chr. Slag bij Gaza
Antigonos: 17.000
45 olifanten
Ptolemaeus: 22.000
Winnaar: Ptolemaeus

➤ De Vierde Diadochen Oorlog (308-301 v. Chr.)

De conflicten begonnen opnieuw toen alle partijen hun gebied wilden uitbreiden en aanspraak maakten op de kroon van het volledige rijk

Bij de Slag nabij Salamis (306 v.Chr.) won Macedonië een zeeslag met Ptolemaeus (Egypte)

Bij de Slag bij Ipsus streed Antigonos met Seleucus, Macedonië en Thracië

Antigonos verloor de slag, waarbij hij zelf werd gedood

De machtsverdeling werd: Macedonië in Europa, Syrië en Babylonië

onder de Seleuciden in Azië , Egypte onder de Ptolemaeën in het zuiden

➤ Slag bij Corupedium (281 v. Chr.) bij Sardis

Laatste grote veldslag in de Diadochen Oorlogen

Macedonië en Thracië

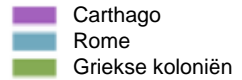
tegen Seleuciden

Winnaar: Seleucus

281 v. Chr. Slag bij Corupedium
Winnaar: Seleucus

306 v. Chr. Zeeslag nabij Salamis
Winnaar: Macedonië

301 v. Chr. Slag bij Ipsus
Antigonos: 80.000
75 olifanten
Seleucus, Macedonië en
Thacië: 75.000
400 olifanten
Winnaar: Seleucus

Seleucus

Rond 275 v. Chr.
consolidatie
in het Rijk

➤ De Slag bij Raphia (217 v. Chr.) was het laatste Diadochen-conflict

Tussen de Ptolemaeën (Egypte) en de Seleuciden om de controle over een gebied dat het huidige Israël, Libanon, Syrië en Jordanië beslaat

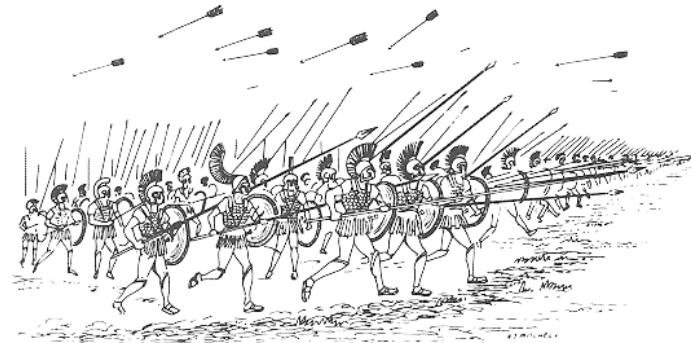
Egypte won uiteindelijk en voorkwam daarmee ook een invasie door de Seleuciden in Egypte

217 v. Chr. Slag bij Raphia
Seleuciden: 68.000
100 Indische olifanten
Ptolemaeus: 75.000
75 Afrikaanse olifanten
Winnaar: Ptolemaeus

Oorlogen / Massamoorden / Genociden

- 3000 v. Chr ... Oorlogen Midden-Oosten
- 1274 v. Chr. Slag bij Kadesh
- 605 v. Chr. Slag bij Karkemisch
- 600-265 v. Chr. Siciliaanse Oorlogen (Grieks-Punisch)
- 500-449 v. Chr. Grieks-Perzische Oorlogen
- 460-404 v. Chr. Poleponnesische Oorlogen
- 334-323 v. Chr. Oorlogen van Alexander de Grote
- 322-275 v. Chr. Diadochen Oorlogen

Voorsnog zijn de oorlogen hiernaast beschreven in deze presentatie

Punische Oorlogen

264-146 v. Chr.

Deze en volgende oorlogen wachten nog op uitwerking

Macedonische Oorlogen

215-148 v. Chr.

Romeins-Seleucidische Oorlog

192-188 v. Chr.

Gallische Oorlog

58-51 v. Chr.

